

30.5.2024

Maa- ja metsätalousvaliokunta
Eduskunta
MmV@eduskunta.fi

E 32/2024 vp

**LAUSUNTO KOSKIEN VALTIONEUVOSTON SELVITYS: EU:N KRIISIVARAUTUMISEN JA
RESILIENTSIN VAHVISTAMINEN; SUOMEN NÄKEMYKSIÄ
VARAUTUMISUNIONISTRATEGIAN VALMISTELUUN**

SLC kiittää mahdollisuudesta lausua Suomen kannasta EU:n varautumistrategiaan. SLC pitää Suomen kanta hyvänä ja johdonmukaisena. Vaikka jokainen jäsenvaltio on vastuussa omasta varautumisestaan ja huoltovarmuudestaan on erittäin tärkeää että jäsenmaiden välinen yhteistyö kriisitilanteessa toimii ja että sisämarkkinat toimivat.

SLC pitää hyvänä että Suomi nostaa **biotalouden ja kiertotalouden mahdollisuuksien edistämistä** yhtenä pääprioriteettinä EU:n strategiseen agendaan ja varautumisstrategiaan. On tärkeää että tämä huomioidaan myös rahoituksessa. Sekä koronapandemia että Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ovat selkeästi näyttäneet, että EU:n pitäisi perustaa vahva **alkutuotannon kriisireservi**, joka voidaan aktivoida kriisitilanteessa.

Yhteiskunnan kriisitilanteissakin huoltovarmuuden lähtökohtana on **markkinaehtoinen toiminta**. EU:n sisämarkkinan toimivuus ja markkinatoimijoiden kyky sopeutua häiriöihin ja turvata toimintansa jatkuvuus määrittää kriittisen tuotannon ja palveluiden kriisinsietokyvyn. Se tarkoittaa että kannattava alkutuotanto on koko elintarvikehuollon perusedellytys. SLC toteaa Suomen kannan mukaisesti että yksityisen sektorin toimijat pitää ottaa mukaan EU-tason varautumisen vahvistamiseen.

Viime vuosien kriisit ovat paljastaneet merkittäviä puutteita muun muassa elintarvikeketjussa ja energiasektorissa. Riippuvuus kolmansien maiden energiasta ja tuotantotarvikkeesta aiheutti voimakkaita kustannusnousuja. Maataloussektorissa erityisesti energian, polttoaineiden ja lannoitteiden hinnat nousivat nopeasti ja voimakkaasti ja tuottajahinnat nousivat vähemmän ja hitaammin. Hyvä huoltovarmuus perustuu markkinoiden toimintaan ja ketjun hinnanmuodostuksen vakauteen, niin että ketjun kaikki toimijat voivat saada tuotantokustannuksensa katettua. Se tarkoittaa että varautumisstrategiassa on tärkeää ottaa huomioon **lainsäädäntö markkinan toimivuudesta** ja riittävä **elintarvike tuotannon tuotantotarvikkeiden riittävä omavaraisuus**.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND
SLC R.F.

Mats Nylund, puheenjohtaja